

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N:6 (67171)
2018-yil 5-fevral

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan

O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi

ISSN - 2010-6092

9-fevral - Alisher Navoiy tavallud topgan kun

**BESH ASRKIM, NAZMIY SAROYNI,
TITRATADI ZANJIRBAND BIR SHER.
TEMUR TIG'I YETMAGAN JOYNI,
QALAM BILAN OLDI ALISHER.**

*Biz Qarshi shahrida joylashgan
Abdulla Oripov nomidagi ixtisoslashtirilgan
maktab-internatining o'quvchilarimiz.*

6-bet

Nemis

olimi Gyote asarlari to'liq to'plamining eng mashhur tadqiqotchisi Alfred Kurella Navoiy ijodiga yuksak baho berib, shunday iliq so'zlarni aytgan: «Ulug' Navoiyning dostonlari ruboiy va epigrammalarida tarannum topgan ozod ruhdan Gyote ilhomlangan va kerak bo'lsa, butun shodligini baxshida etgan bo'lur edi».

DUNYO TAN OLGAN ALLOMA

(Buyuk shoir haqidagi qimmatli va qiziqarli ma'lumotlar)

Ulug' mutafakkirning betakror iste'dodi, vaqti kelib, jahonga tanilgan shoirga aylanishi bolaligidanoq ayon bo'lgan. Chunonchi, kichik Alisher olim-u fuzolar davrasida o'tirib, ularning suhbatini tinglagan.

3-4 yoshlarida o'sha davrning mashhur shoiri Qosim Anvarning bir she'rini yod aytib, mehmonlarni hayratga solgan. Bo'lajak shoir 7-8 yoshlarida Sa'diy Sheroziyning «Guliston», Fariduddin Attorning «Mantiq ut-tayr» («Qush nutqi»)ni ishtiyok bilan o'qiydi. Ayniqsa, qushlar tilidan keltirilgan hikoyatlar va ularning chuqur mazmuni Alisherning o'y-xayolini batamom egallab oladi.

15 yoshlaridayoq Navoiy o'z zamonasining mashhur shoirlari diqqatini o'ziga tortgandi. Shu paytlarda u 100 ming misra she'r yod olgani manbalarda qayd etilgan.

Navoiyning mashhur asarlaridan biri «Lison ut-tayr» («Qush tili») sodda, ravon tilda yozilgani, ichida bolalarbop hikoyatlar ko'pligi bilan kishi e'tiborini o'ziga tortadi. Undan olingan parchalar arab imlosi va turkiy tilda bitilgan. Hikoyatlar «Ustodi avval», «Muallimi soniy» kabi o'quv darsliklariga kiritilgani bejiz emas.

Alisher Navoiyning shoh asari «Xamsa» jahon adabiyotida munosib o'ringa ega. Asarga kirgan «Sab'ayi Sayyor» dostoni asosida XVII asrda gruzin shoiri Nodar Sitsiashvili «Baramguriani» asarini yaratgan. U ulug' bobomiz yaratgan dostonni Nizomiy va Xisrav Dehlaviylamiki bilan qiyoslab o'rganib, Navoiy asari ulamikidan ustun ekanligini qayd etgan.

Mashhur nemis shoiri va mutafakkiri Gyote ham «Sharq-u G'arb devoni»ni yozishda Navoiyning «Mahub ul-qulub» asari, hikmatlari o'ziga ilhom bag'ishlaganini yozadi.

XVI asrning oxirlaridan XVII asr boshlarigacha Navoiy asarlari italyan tilida 4 marta, nemis tilida 5 marta nashr qilingan. Bular orasida «Farhod va Shirin», «Muhokamat ul-lug'atayn», «Mahub ul-qulub»dan olingan parchalar muhim o'rin tutadi.

Ulug' shoir yaratgan «Xazoyin ul-maoniyy»ga lirik turning 16 janridagi she'rlari, jumladan, 2600 g'azal, 210 qit'a, 1333 ruboiy va boshqalar kirgan.

Daho ijodkor 1490-yili o'ziga zamondosh shoirlar haqida Abdurahmon Jomiyning «Bahoriston», Davlatshoh Samarqandiyning «Tazkirat ush-shuaro» asarlari shaklida «Majolis un-nafois» tazkirasini tuzishga kirishib, 1492-yilda tamomladi. Ushbu asarda o'zbek hamda forsiy tillarda ijod qilgan 459 shoir (yuqorida qayd etilgan shoirlar haqida deyarli ikki barobar ko'p)ning hayoti va ijodi haqida noyob ma'lumotlar bergan. Bu «Yakka kishi tomonidan yozilib, ko'p odamlar to'g'risida ma'lumot berilgan ensiklopediya» deb Yevropa va AQSHda tan olinadi.

Muhayyo G'OFUROVA, Andijon viloyati, Xo'jaobod tumanidagi 40-DIMIning ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi

«KAMOL ET KASBKIM...»

Kamol et kasbkim, olam uyidin, Sanga farz o'lmag'ay g'amnok chiqmak. Jahondin notamom o'tmak biaynih, Erur hammomdin nopok chiqmak.

Kamol kasb etmoq degani – behad keng va teran tushuncha. Bu qit'ani o'qiganda, avvalo, mana shu to'g'rida fikr yuritish kerak. Mir Alisher Navoiy «Lison-ut tayr»da: «To'rt unsur, yetti ko'k va oltita tomon – bular koinotning nodir va eng oliy asosini tashkil etadi. Koinotdagi barcha narsalar ichida hammadan eng ulug'i Inson bo'lib, uning kamoloti oldida aql hayron qoladi», deydi. Insonning kamolot yo'li mana shu haqiqat haqida chuqur o'yashdan boshlanadi. Va u asta-sekin o'zligini izlaydi. O'zini tanigan olamni taniydi. Shu tariqa u «olam uyida» g'am va g'afatda tutqun yashashdan ruhini qutqaradi. Hazrat Navoiy «Kamol et kasbkim» deya

da'vat qilganlarida, komillik uchun zarur juda ko'p xususiyatlarni nazarda tutganlar. Kishi o'zini xirs, ta'ma, nafs, g'afat, nodonlik singari mayllaridan poklamasa, u hech payt komil bo'lolmaydi. Komillik uchun ulkan insoniy qalb, uni nurlantiruvchi so'nmas ishq va keng qamrovli tafakkur zarur. Bularsiz ma'naviy-ruhiy mukammallik va aqliy balog'at xususida so'z aytish mumkin emas. Bulardan qaysi biridir yetishmasa, hammomga kirib nopok chiqmoqday gap bo'ladi. «Olam uyi»da yashash uning fuqarosiga aylanishdir. Mir Alisher Navoiy insonning jahon farzandi maqeiga ko'tarilishini xohlaganlar. Xuddi shu mavqeni esa kamolotning oliy cho'qqisi deb belgilaganlar.

Ibrohim HAQQULning «Kamol et kasbkim» kitobidan olindi

O'QIB TURSA NAVOIYNI bu bolalar kam bo'lmaydi

Turkiy xalqlar adabiyotining sardori, buyuk mutafakkir, o'lmas asarlari juda ko'plab jahon xalqlari tillariga tarjima qilingan Alisher Navoiy bobomizdan katta adabiy meros qolgan.

Oradan besh asrdan ko'proq vaqt o'tgan bo'lsa-da, Navoiyning besh asardan iborat «Xamsa»si, «Xazoyin ul-maoniyy» («Ma'nolar xazinasi»), «Muhokamat-ul lug'atayn» («Ikki til muhokamasi») kabi asarlari, ajoyib g'azal, she'rlari dunyo xalqlari tomonidan sevib mutolaa qilinmoqda. Daho bobomiz ijodida ta'lim, tarbiya, madaniyat, ma'naviyat, ma'rifat, ilmning qadri, kattalarga hurmat, kichiklarga izzatda bo'lish kabi mavzular muhim o'rin tutadi. Siz yoshlar Navoiy bobomizning:

«Bor emish avval zamonda bir kishi, Doimo yolg'onchilik qilgan ishi»

deb boshlanadigan she'rini yaxshi bilasiz. She'rda yolg'on so'zlash yomon odat ekanligi, yolg'on gapirgan kishining boshiga kulfat tushganligi (ya'ni, uyi yonib ketganligi) haqida juda ta'sirchan yozilgan.

Alisher Navoiyning har bir she'ri, g'azali, nasriy asarlaridagi har bir qahramon faqat insoniylik, Vatanni sevish, yon-atrofdagilar bilan ahil-inoq bo'lish, imkoni boricha odam-

larga yaxshilik qilish va ezgulikka undaydi. Masalan, «Farhod va Shirin» dostonida mardlik, do'stlik, o'z so'ziga sobit turish, mehr, vafoga sodiqlik kabi xislatlar tarannum etilsa, «Layli va Majnun»da ikki yoshning chin do'stligi, bir-biriga sadoqatli, mehr-oqibati, o'zaro hurmati g'oyat go'zal misralarda o'z ifodasini topgan.

Siz – aziz o'quvchilarning ham Alisher Navoiy bobomizning she'r, g'azal, asarlarini o'qish eng sevimli mashg'ulotingiz ekanligiga ishonamiz. Bu juda yaxshi. Chunki bobomizning yozgan har bir satrida chuqur ma'no va mazmun, donishmandlik xislatlari bo'lib, ular o'quvchini doimo ezgulik va yaxshilikka undaydi. Alisher Navoiy asarlarini har kuni mutolaa qilish koni foyda ekanligini aslo unutmang. Iste'dodli shoir Muhammadjon Rahmon she'rda yozganidek:

«Qilib dunyo da'voyini, Bilgani soz «hav ar-yu»ni... O'qib tursa Navoiyni, Bu bolalar kam bo'lmaydi!»

Yusufjon HAMDAMOV, filologiya fanlari nomzodi

UMRNI ZOYE ETMA

Buyuk mutafakkir Alisher Navoiyning asarlaridagi umumbashariy g'oyalar va o'g'itlarni o'qir ekanmiz, ma'naviy olamimiz boyib, komillik sari intilamiz.

**Ummi zoye etma, mehnat qil,
Mehnatni saodating kaliti bil.**

Ushbu misralar orqali bobomiz o'zlaridagi shijoatni biz yoshlarda bo'lishini orzu qilgan. Adabiyot fani ustozimiz aytganidek, buyuk ajdodimizning asarlarida asosan, ezgulikka intiluvchi insonlar, ularning oliy maqsad yo'lidagi mashaqqatli mehnatlari qalamga olingan.

Buyuk mutafakkir nomi bilan ataladigan Navoiy shahridagi saylgohga tez-tez oilaviy sayrga chiqamiz. Bog'ning o'rtasida salobat to'kib turgan Alisher Navoiy haykali biz yoshlarni buyuk ishlarga chorlayotgandek, go'yo.

Dadajonim aytganlaridek, so'z shu qadar qudratliki, undan ehtiyotkorlik bilan foydalanish zarur. Bu haqiqatni Hazrat Navoiy asarlarini o'qiganda, yanada chuqur anglayman. Uning nodir durdonalari bizlarni komillikka intilishga, maktabda a'lo baholarga o'qishga undaydi. Shu sababli, uydabobojonim bilan doimo «Xamsa»xonlik qilamiz.

Keling do'stlar, Alisher Navoiy asarlarini chuqur o'rganib, kamolotga intilaylik!

**Gulzira OBLOQULOVA,
Buxoro viloyati, Shofirkon tumanidagi
35-umumta'lim maktabining 8-sinf o'quvchisi**

*Bu gulshan ichraki,
yo'qdur baqo guliga sabot,
Ajab saodat erur,
chiqsa yaxshilik bila ot.*

AJDODLAR SIYRATI

Buyuk ajdodimiz Boburning hayoti katta sinov va mashaqqatlardan iborat bo'lgan. Shu bois, bobomizga atab yozilgan har bir satrda ajdodlarimizga xos shijoat, bunyodkorlik, xalqparvarlik, kuchli iroda, shoirlilik nafasi ufurib turadi.

Uning ijodini o'rganganda, nafis she'rilaridan ozuqa olamiz. Meni, ayniqsa, Boburning Navoiy bobomizga bo'lgan cheksiz hurmati hayratga soladi. Bu haqda Pirmul Qodirovning «Yulduzli tunlar» romanida o'qiganman:

«...Bobur Firdavsiydan, Sa'diydan minglab baytlar yod bilardi. Hozir u kitoblar orasidan «Xamsa»ni olar ekan, uzoq Hirotda yashayotgan Alisher Navoiyni xayol ko'zi bilan ko'rib turgandek bo'ldi. Hirotda ta'lim olib kelgan andijonlik me'mor Mulla Fazliddin yosh Boburga Alisher Navoiy haqida juda ko'p ajoyib hikoyalar aytib bergan. Me'mor Hirotdan Alisher Navoiyning Behzod chizgan rasmidan yaxshi bir nusxa ko'chirtirib kelgandi. Bobur ham Navoiyga ixlosmand ekanligini ko'rib, bu suratni unga sovg'a qilgandi. Bobur bu suratni ko'z qorachig'idek ehtiyotlar, «Farhod va Shirin» dostoni qatida saqlardi».

Bularni o'qir ekanman, Bobur Navoiy asarlarini, hatto uning bir so'zini, yozgan maktubini qanchalar qadrlashiga guvoh bo'laman. U g'azal mulkining sultonidan ma'nan ozuqa olib, ruhan, qalban yaqinlikni his qilib, ul zotni o'ziga ustoz bilgan ekan.

**Sevara BAHODIROVA,
Jizzax akademik litseyi o'quvchisi**

AJOYIB TADBIR BO'LDI

**Bilim maskanimizda
Birinci Prezidentimiz
Islom Karimovning 80
yilligi keng nishonlandi.**

Maktabning O'zbekiston tarixi o'qituvchisi Umida Pirmatova va Yekaterina Xarina boshchiligidagi o'tkazilgan tantanali tadbirda qatnashgan o'quvchilar bobomizga atab she'r va qo'shiqlar ijro etishdi.

**Go'zal PO'LATOVA,
poytaxtimizning Yashnobod
tumanidagi 52-umumta'lim
maktabining musiqa
fani o'qituvchisi**

ISTIQLOL ME'MORI

Yaqinda maktabimizda «Qalblarda mangu yashaysiz» mavzusida «Ochiq eshiklar kuni» o'tkazildi.

Tadbirda Namangan viloyat xalq ta'limi boshqarmasi mas'ul xodimi Xayrullo Abdurahmonov, Namangan shahar xalq ta'limi bo'limi mudiri Dilbar Hoshimova, shahardagi barcha maktablarning ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosarlari, viloyatdagi yozuvchi va shoirlar, viloyat XTB muassisligidagi «Bolalar dunyosi» va «Murabbiy» gazetalari muharrirlari Mardon Esonboyev hamda Dilbar Haydarova va o'quvchilar taklif etildi. O'tkazilgan «Ochiq dars»larda Islom Karimovning hayoti, uning mustaqillikka qo'ygan tamal toshi, o'zbek xalqiga bo'lgan hurmat-e'tibori, g'amxo'rliqi, o'tgan 25 yil davomidagi buyuk ishlari haqidagi videolavhalar namoyish etildi. O'quvchilardan A. Majnunov, B. Ahmadov, A. Avazxonov, O. Abdusamadov, O. Mo'ysinxonova istiqlol me'mori to'g'risida she'rilar, monologlar ijro etishdi. Dars davomida tinglovchilar Vatani muqaddasligini, mustaqillik ulug' ne'matligini, xalq birligi va ahilligi yengilmas kuch ekanligini, tarixsiz kelajak yo'qligini

Birinci Prezidentimiz hayot yo'li misolida chuqur anglab yetdilar. Sinflardagi «Xotirangiz mangu qalblarda», «Siz yurgan yo'llardan borgaymiz», «Siz bizning bog'bonimiz», «Istiqlol quyoshimiz» deb nomlangan kitob burchaklaridan esa yig'ilganlar Islom Karimov haqidagi qimmatli ma'lumotlarni olishdi.

**Abrorjon QUDRATOV,
Namangan shahridagi 35-umumta'lim maktabining ingliz tili o'qituvchisi**

Oz-oz o'rganib dono bo'lar,
qatra-qatra yig'ilib daryo bo'lar.

Tong
yulduzi

Kitob –
sodiq do'st. Ki-
tob – o'ftob. Kitob
– ko'ngil chirog'i
degan hikmatli
so'zlarini ko'p
eshitamiz.

KELING, KITOB O'QIYMIZ!

In-soni-
yatning
buyuk kashfi-
yotlar qilishi-yu, yuksak mar-
rallarni zabt etishida kitobning
o'rni beqiyos ekanligini ham
yaxshi bilamiz.

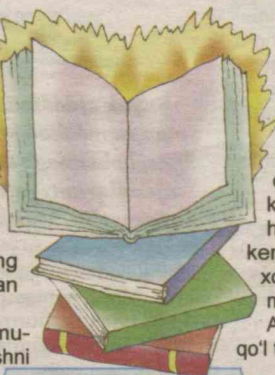
Dunyo yaralibdiki, ilm-fan,
ma'rifat va ma'naviyat, insonning
jamiki fazilatlarini kitobdan olingan
ziyoning hosilasidir.

Oilada bolajonlarni kitobga mu-
habbat qo'yishi uchun bu xayrli ishni
ularning go'daklik davridanoq
boshlash kerak. Ilk tasav-
vur rang-tasvirli kitoblardan
boshlanadi. Ayniqsha, uyda
bolalarga buvi-yu bobolar
ertak va matallar aytib bersa,
nur ustiga a'lo nur.

Bolalar 2 yoshidan boshlab
rang-tasvirli kitoblarga qiziq-
adi. 3-4 yoshda ular kitobni
ajrata oladi. Shu yoshdagi
kichikintoylarni kitob do'kon-
lariga olib borganmisiz? Ular
o'ziga yoqqan badiiy, bezakli,
qahramonlari yaqqol aks etgan
asarni tanlaydi. Bo'yash lozim
bo'lgan jumallarga qiziqadi.

5-7 yoshli bolalar multfilm
qahramonlari va turli mashi-
nalar rasmlari tushirilgan kitob,
jurnallarni yaxshi ko'radi.

Eng ajablanarli tomoni
shundaki, bugun aksariyat

IBRATLI IBORALAR

Kitob – quyosh... Ki-
tob – osmon... Kitob –
ummon... Kitob – nurli
kelajak... * * *

Bolalarning maktab
davrida o'rtacha 100 ta
badiiy adabiyot o'qishga
vaqti yetadi. Bu kitoblar bi-
lan mo'jazgina kutubxona
barpo bo'ladi. Tuganmas
sirli sandiq javohirlarga
to'ladi. * * *

Bolalarni sevimli –
«G'uncha», «Gulxan»
va «Tong yulduzi» nashr-
lariga oshno qiling. Ular
o'quvchilarni tarbiyalashda
ko'makchidir.

bolalar xorij multfilmlari qah-
ramonlariga taqlid qilishni
yoqtiradi. Bu bolalarning tar-
biyasi buzilishiga olib borishi
mumkin.

Farzandlarni ko'proq
o'zbek xalq ertaklari, milliy
qahramonlar va multfilmlarni
ko'rishga undash va eng mu-
himi, kitob o'qishga chorlash
kerak. Uyda mo'jazgina kutub-
xona yaratib bersangiz, bolada
mutolaaga qiziqish hosil bo'ladi.
Agar unga internet o'yinlari yoki
qo'l telefoni sovg'a qilsangiz, badiiy
adabiyotni ikkinchi o'ringa
qo'yadi. Loqaq, bir oyda bir
marta kitob do'konlariga olib
borish va qiziqarli asarlar
sovg'a qilish juda foydali.

Bolalar kitobdagi ijobiy
qahramonlardan o'rnak ola-
di. Farzandlarimiz «Men –
yengilmis sarkarda Amir
Temur, Jaloliddin Manguber-
di avlodim. Alpomishdek
kuchim bor, Farhod singari
mehnatkash va jasurman»,
deb g'ururlanishi kerak.

Qizlarimiz «Men To'maris,
Zebunniso, Zulfiyalar avlo-
diman. Men o'zbekman.
O'zbek urf-odatlarini, buyuk
o'tmishini qadrlayman va ke-
lajakdagi yuksak marralarni
zabt etaman», deb ulg'ayishi
lozim.

Mansur YUNUS

EZGULIKKA HAMROHMIZ

Inson yaratgan eng buyuk mo'jizalardan biri
shubhasiz, kitobdir. Darhaqiqat, kitob – mo'jiza,
unga do'st tutingan inson doimo yaxshilikka
hamroh bo'ladi.

Buxoro shahridagi 35-umumta'lim maktabida kitobxonlik
madaniyatini yuksaltirish maqsadida turli ma'naviy-ma'ri-
fiy tadbirlar, shoirlar bilan uchrashuvlar hamda tanlovlar
uyushtirish an'anaga aylangan. Shuningdek, haftaning
har shanbasida sinflar kesimida Buxoro shahridagi eng
sevimli maskanlardan biri bo'lgan «Buxoro kitob olami»ga
sayohatlar tashkillashtirildi.

Ta'lim maskanining Yoshlar ittifoqi yetakchisi Nigora
Hamdamova, kutubxonachi Matluba To'xtayeva hamda
maktab sardorlari tashabbusi bilan bilim maskanida «Zukko
kitobxon» intellektual o'yini tashkil qilingan.

O'quvchilarning yetakchi opasi tomonidan qishki ta'til davri-
dan umumii foydalanishlari maqsadida P. Koeloning «Alkimyo-
gar» asarini mutolaa qilish topshirilgan edi. Shartga ko'ra,
7- sinflar o'rtasida o'tkazilgan «Zukko kitobxon» intellektual
o'yinida savollar aynan ushbu kitob yuzasidan berildi va bu
o'yinda 7-«D» sinf o'quvchilaridan tashkil topgan «Adolat»
jamoasi g'oliblikni qo'lga kiritdi. Aminshoh Abdurasulov, Asal
Ravshanova, Malika Ismoilova, Azizbek Aminjonov, Parvina
Sa'dullayeva, Dilfuza Rahmiddinova singari faol ishtirokchi-
lar «Kitob olami»ning eng qiziqarli kitoblari bilan taqdirlandi.

Nurbek QIDIRALIYEV

G'OLIBLARNI XUDOYBERDI BOBO TABRIKLADI

Zalga
yig'ilgan o'quvchilar hayajon
bilan tadbir boshlanishini kutishmoqda. Boisi,
bugun ular qo'lga kiritgan yutuqlar e'lon qilinadi.
Qolaversa, hozir davraga bolalarning sevimli yozuv-
chisi Xudoyberdi To'xtaboyev tashrif buyuradi. Ha,
anglaganingizday, bugun sizga ajoyib bir tadbir
haqida so'zlab bermoqchimiz.

Poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi
ta'lim maskanlaridan saralangan o'quvchilar
169-umumta'lim maktabida jam bo'lishdi. Ular
bugun «Yanvar – tarix va huquq fanlari oyligi»
doirasida o'z bilimlarini namoyish etishmoqchi.

Oylik davomida tumandagi barcha maktablar-
da 80 dan ziyod ochiq darslar tashkillashtirildi.
Shuningdek, o'quvchilar bilimini sinovdan o'tkazish
maqsadida «Tarixchi yoshlar» tanlovining hududiy
va tuman bosqichlari o'tkazildi. Bugungi festivalda
ana shu bellashuv g'oliblarini Xudoyberdi bobo
taqdirlaydigan bo'ldi.

Tadbir davomida 314-umumta'lim maktabining
bilimdonlari tomonidan sahnalashtirilgan Birin-
chi Prezidentimizning o'quvchilik yillariga oid
sahna ko'rinishi barchani ta'sirlantirdi. Ma'lum
bo'lishicha, Islom bobo juda tirishqoq va a'lochi
o'quvchi bo'lgan ekanlar. Mavzuning davomini

esa o'z xotiralarini so'zlab berish uchun so'z
olgan sevimli yozuvchimizdan tingladik. Xu-
doyberdi bobo: «Har safar Islom Karimov

bilan uchrashganimda, ular
bolalarga oid masalalarni jon
quloqlari bilan tinglardilar»,
deya ta'kidladi.

So'ng 41-umumta'lim maktabi
o'quvchilarining iste'dodli o'g'il
bolalari doira-yu nog'orani baland
ovozda chalib, tanlov g'oliblarini taqdir-
lash fursati yetganidan darak berishdi.
Shunda tuman ijtimoiy fanlar uslubchisi
Hasan Abdurahmonov oylik doirasida
o'tkazilgan ko'rik-tanlov o'quvchilar-
da katta ishtiroq va intiluvchanlikni
shakllantirganini ta'kidladi. Natijalarga
ko'ra, 41-, 169-, 254-, 314-umumta'lim
maktablari jamoalari muvaffaqiyatli
ishtirok etishgani ma'lum bo'ldi. Shu-
ningdek, yaqinda umumta'lim maktablari
o'quvchilari o'rtasida o'tkazilgan fan
olimpiadasining tuman bosqichida
muvaffaqiyatga erishgan o'quvchilar
faxriy yoriqlar bilan taqdirlandi. Fur-
sattan foydalanib, 262-umumta'lim maktabining
10-sinf o'quvchisi Dilbar Hikmatullayevaning
taassurotlari bilan qiziqdik:

– Ba'zi o'quvchilarga tarix fani biroz zerikarliday
tuyuladi. Ammo men bu fanga juda qiziqaman.

O'tmishdagi voqealar, ota-bobolarimizning hayoti
ertag-u afsonalarga o'xshaydi va insonni ta'sir-
lantirmay qo'ymaydi. Agar biz har bir mavzuni

puxta o'rganib yodda saqlasak, tariximizni chuqur
o'rgansak, kelajak sari dadil qadam tashlaymiz.
Tengdoshingizning so'zlari xulosa o'rmi bo'ladi.

Sayyora QODIROVA

ALISHER NAVOI

Our very famous poet Alisher Navoi was born in Heart, on February 9, 1441. Alisher Navoi is a great Uzbek poet a representative of the great Uzbek literature. His real name was Nizomiddin Mir Alisher. But he wrote his poems under the pen-name of Navoi and Foni. Navoi is in his poems which written in the old Uzbek language, Foni is in his poems which were written in Persian language. His work is more than verses his very famous poem is «Quintuple» (Khamsa). Khamsa includes five poems. They were «Astomishment of Nice People», (Hayrat ul-Abror), «Farhod and Shirin», «Layly and Majnun», «Seven Planets» (Sab'ayi Sayyor), «The wall of Iskandar» (Saddi Iskandariy). Navoi was the first poet

who created completed Khamsa in Turkish language. We should be proud of forefathers such famous people.

Maqsuda ORIPOVA,
the English teacher, school № 4, Bukhara region

Good the speech that is graceful and distinct,
Excellent that which is truthful and succinct.

Chin so'z mo'tabar,
Yaxshi so'z muxtasar.

ALISHER NAVOI

CHOOSE THE SUITABLE ANSWER

(Mos javobni tanlang)

Sardor has a *new/old* teacher. He *feels/felt* nervous. On the first day, the new teacher *is/become nice/good*. Sardor feels *happy/sad*. His mother tells him to *respect/protect* his teacher. *That means/it seems* showing your *teacher/dean* that you listen and follow directions. We respect our teachers because *they/they are* teach us and help us. Sardor feels happy *in school/at school*. He *wants/desires* to respect *her/his* teacher.

Full fill the gaps

(Nuqtalar o'rnini to'ldiring)

Going, honey, turtle, roaring,
dolls, peacocks, come, table.

1. The red rose is on the **table**.
2. I can see a little... in the sea.
3. Girls love playing with ...
4. Komila is ... with her bag.

5. A big lion is ... in the cage.
6. The bear loves ...
7. Look at the ... on the tree.
8. Jamshid will ... late.

Dinora ABDULLAJONOVA

WINTER SEASON

This is the season,
When mornings are dark.
And birds do not sing,
In the forests and parks.

Maftuna ABDUQAYUMOVA

TWO FROGS

(Ikki qurbaqa)

A group of frogs were traveling through the woods, and two of them fell into a deep pit. When the other frogs saw how deep the pit was, they told the two frogs that they were as good as dead. The two frogs ignored the comments and tried to jump up out of the pit with all their might. The other frogs kept telling them to stop, that they were as good as dead. Finally, one of the frogs took heed to what the other frogs were saying and gave up. He fell down and died. The other frog continued to jump as hard as he could. Once again, the crowd of frogs yelled at him to stop the pain and just die. He jumped even harder and finally made it out. When he got out, the other frogs said «Did you

not hear us?» the frog explained to them that he was deaf. He thought they were encouraging him the entire time.

Dictionary

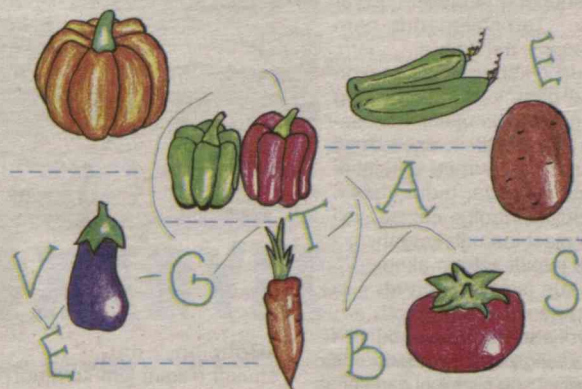
- Frog – Qurbaqa
Deep – Chuqur
Pit – Chuqurlik
To take heed – Kimningdir maslahatiga katta e'tibor qaratmoq
Explain – Izohlamog
Crowd – Olomon, omma
Deaf – Kar, qulog'i og'ir

From internet information Ma'mura G'ULOMOVA

I like vegetables

I like vegetables

How many vegetables can you guess?

Painter: Yoqubbek HALIMBEKOV

Painter: Sumbula MELIMURODOVA

Yorqinoy TOSHPO'LATOVA,
the pupil of school № 7, in Zomin district, Jizzakh region

**Naf'ing agar xalqqa beshakdurur,
Bilki, bu naf' o'zunga ko'prakdurur.**

Alisher NAVOIY

MEHR BERDINGIZ BIZGA

Shu ona Vatan uchun,
Qancha yonib-kuydingiz.
O'zbekning bolasini,
Bolangizdek suydingiz.

Qilgan ezgu amallar,
Yurt qalbida yashaydi.
Sizni sevgan xalqingiz,
Olg'a qadam tashlaydi.

Aziz xotirangizni,
Yod etamiz, bobojon.
Mehr berdingiz bizga,
Hamda bir alam imkon.

Aziz Islom bobojon,
Ruhingiz etaylik shod.
Obod Vatan qo'nyida,
Mangu yashang umrbo.

Sevinxon SAHOBIDDINOVA,
Farg'ona viloyati, Beshariq tumanidagi 14-umumta'lim
maktabining 8-«A» sinf o'quvchisi

TENGI YO'Q DUNYO

Onajonim – oftobim,
Mehri bir daryo.
Otajonim – posbonim,
So'zlari dunyo.

Onamning ko'zlaridan,
Nur yog'ilar hamisha.
Otamning so'zlaridan,
Shahd bilinar hamisha.

Agar dunyo aylanib,
Bo'lsa charxpalak.
Ota-onam oldida,
Misli bir ko'lmak.

Otam erur quyoshim,
Onamdir oyim.
Ikkovlari yonimda,
Mening dil soyim!

Ma'buda NIZOMOVA,
poytaxtimizning Yunusobod tumanidagi
17-DIUM 7-sinf o'quvchisi

ONAJONIM – OSMONIM

Boshimda osmonim,
Mehribon dilda jonim.
Sizni yaxshi ko'raman,
Bor mehrimni beraman.

Sizni tabassumingiz,
Men uchun ulkan sharaf.
Sizga bo'lgan mehrimga,
Hech narsa kelmas taraf.

Berdiyoz QARSHIBOYEV,
Jizzax shahridagi «Umid» litseyining
8-«J» sinf o'quvchisi

«NABIRAMGA MAKTUBLAR» TURKUMIDAN

**(Davomi. Boshi o'tgan
sonlarda)**

Nabiraginam, sen maktabdali-
gingda bir kitobdan ajoyib voqeani
o'qib, mazza qilib, yayrab-yayrab
kuldim, desang. Shu paytgacha
men bolajonlarimizni biz kattalar
tarbiyalaymiz, deb yurar ekanman.
Vahti kelganda, bolalar ham kat-
talarni shundoq tarbiyalab qo'yar
ekan-ki... Tarbiyalaganda ham
qoyilmaqom. Eshitgin-a...

Menga o'xshagan bir otaxon
nabirasi bilan katta ko'chaning
chetidagi yo'lakdan ketib borisha-
yotgan ekan. «Uff»... deb ko'ngli
behuzur bo'lib burnini berkitibdi
nabirasi. Bola-da, hidni yaxshi
biladi. Buvasi atrofqa qarasa, yo'l
chetida mashina urib ketgan
mushuk jasad yotgan ekan.
Chirib; kun issig'ida yon-at-
rofnig havosini bulg'ayapti.

«Ahvol shu-da, bolam, bu
yerdan kechga dovur minglab odam
o'tadi, bittasi shu o'laksani nari-beriga
olib, borib ko'mib qo'yay demaydi,
kasal tarqatib yotgani bilan ishlari
yo'q».

Bobo shunday deb o'zicha boshqa-
larni yozg'irib, haligi joydan nabirasi
bilan tezlab o'tib ketishibdi.
Shunda nabirasi tushma-
gur bobosiga nima
depdi degin:

Erkin MALIK,
O'zbekiston Respublikasida xizmat
ko'rsatgan jurnalist

ZIYRAK BOLA

«Bobojon, mu-
shukni o'ligini kim ko'madi?» Ana
savol-u mana savol! Axir bobosi
ham o'sha o'tib borayotgan mingta
odamning bittasi edi-ku. O'sha ishni

o'zi qilsa ham bo'lardi-ku! Bobosi
nabirasiga «yarq» etib qarab, xa-
tosini tushunib qopti. «Ko'mamizmi,
bolam?» so'rabdi bobo nabirasidan.

«Ko'mamiz, bobojon!»

Shunday qilib, bobo va
nabira haligi narsani bartaraf
qilib, yo'llarida davom
etibdilar. Atrof havosi
tozalanibdi.

Shunaqa, ba'zan
biz kattalar u deymiz,
bu deymiz-u, o'zimiz
ham qunt qilay de-
maymiz. Bizni ku-
zatib turuvchilari-
miz borligini esdan
chiqarib qo'yamiz.
Men bolakayning
halitdan ziyrak-
ligiga tan
berdim. U
ulg'ayganda
ham bunday
noxush hollarga

befarq bo'lmaydi. Olamni musaffo
ko'radigan pokiza insonlardan bo'ladi.
Umri uzoq bo'lsin!

(Davomi bor)

ISLOM BOBOM O'GITLARI

Qayta-qayta o'qiyman,
Yod olib o'g'itlarin.
Hatto she'rlar to'qiyman,
Elga tegsin deb nafim.

Elim, yurtim deb yonish
Zavqin o'rgatdi bizga.
Islom bobo, tashakkur,
Aytamiz doim sizga.

O'lmasbek HAZRATOV,
Buxoro viloyati, Qorako'l tumanidagi
20-umumta'lim maktabining 8-«B» sinf o'quvchisi

ABDULLA O'RIPOV MAKTABI

**Kuni kecha Yurtboshimizning Qashqadaryoga
qilgan tashrifi chog'ida Qarshi shahrida ona
tili va adabiyot fanlariga ixtisoslashtirilgan
Abdulla Oripov nomidagi yangi maktab-
internatining ochilish marosimi bo'lib o'tdi.**

Unda onlayn tarzida maktab o'quvchilari va boshqa
viyollatlarda tashkil etilgan Nodirabegim, Zulfiyaxonim,
Erkin Vohidov, Muhammad Yusuf nomidagi maktab
o'quvchilari o'rtasida mushoira o'tkazildi.

Aytish kerakki, Yurtboshimiz tomonidan bildirilgan
ishonch biz yoshlarga ulkan mas'uliyat yukladi. Ush-
bu g'amxo'rlikka javoban Vatanga munosib farzand,
shoirga munosib izdosh bo'lamiz.

SIZGA BO'LAMIZ IZDOSH

She'riyat osmonida,
«Mitti yulduz»dek yonib.
Navoiyning tabarruk,
Qalamini qo'lga olib.

Yangrar ulug' Madhiya –
G'urur tuyar har yurtdosh.
E'zoz topdi elida –
Bizlar bobomga izdosh.

Abdullalar safida,
Turar munosib qurdosh.
Millat Orifi bo'lib,
Nur sochdi misli quyosh.

**Behruzabegim
ABDURAHMON qizi,**
Qarshi shahridagi Abdulla
ORIPOV nomidagi ixtiso-
lashtirilgan maktab-inter-
natining 7-sinf o'quvchisi

Tong yulduzi

O'roq SAID,
O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi

QUYON OVIDA

Karim, Samad, Rashidvoy,
Olishib qo'lga tayoq.
Quyvon ovga chiqishdi,
Oppoq libosda har yoq.

Ular o'tdi soy, qirdan,
Olapar ham ergashar.
Archalar harir kiygan,
Qor naq belga tirmashar.

Keza-keza, nihoyat,
Topishdi quyvon izin.
Hammalari tinglashdi,
Shunda Karimboy so'zin:

– Og'aynilar, qaranglar,
Quyvon archa tagida,
Izi chiqib ketmagan,
To'rttala tomonidan!

Uchalamiz uch joydan,
Tezda o'rab olamiz.
Quyvon qayerdan chiqsa,
Naq beliga solamiz.

Uchalasi uch joydan,
Tezda o'rab olishdi.
Chiqavermagach quyvon,
Qordan olib otishdi.

Shunda quyvon irg'idi,
Qarang Rashid tomonga.
Olapar ham otildi,
Jon-jahd bilan quyonga!

Uchalasi baravar,
«Ur, ha!» deb otdi tayoq.
Olapar vang'illadi,
To'polon bo'ldi shu choq!

Esin yig'ib qarashsa,
Kuchuk cho'loq yotibdi.
Quyvon esa qutilib,
Allaqayga qochibdi.

O'XSHAR SAXIY QUYOSHGA (Igna qo'shig'i)

Meni mitti demanglar,
Hunarlarim osmoncha.
Ko'rpa qavib, to'n tikib,
Kiyintiraman ancha.

Tugmang uzilib tushsa,
Ko'kraging qolar ochiq.
Oyog'ing paypoq teshsa,
Yurakka kirar sanchiq...

Barchasiga men tayyor,
Aylantirib tikaman.
Hunarmand – kashtachining,
Qo'lida gul ekaman!..

Shu sababli momolar,
Meni qadaydi boshga.
Hurmatlarim beqiyos,
O'xshar saxiy quyoshga!

ASL O'G'LONLAR YURTNI SHARAFLAYDI

«...Sizlar qo'lga kiritgan mislsiz bu g'alaba butun xalqimizga cheksiz quvonch bag'ishlab, O'zbekiston yoshlarining qanday buyuk ishlarga qodir ekanini yana bir bor ko'rsatdi. Bu ulkan zafar, hech shubhasiz, mamlakatimizdagi millionlab yoshlarni mardlik va matonat, Vatanga muhabbat va sadoqat ruhida tarbiyalashga ulkan hissa qo'shadi.

El-yurtimiz sizlar kabi mard, jasur, fidoyi o'g'lonlari bilan, yurtimizning haqiqiy qahramonlari bilan faxrlanadi.

Prezidentimizning Xitoyda 23 yoshgacha bo'lgan futbolchilar o'rtasida bo'lib o'tgan Osiyo chempionatida g'oliblikni qo'lga kiritgan yosh charrmto'p ustalarimizga yo'llagan tabrigidagi bu so'zlarni o'qirkansiz, qalbingiz cheksiz

riga kim aslida kim ekanini yana bir bor ko'rsatib qo'yd.

Ayniqsa, final bahsini o'zbek futbol muxlislari hali uzoq vaqt eslab yursalar, ajab emas. Vyetnamga qarshi o'tgan hal qiluvchi uchrashuvda futbolchilarimiz chinakam matonat ko'rsatishdi. Noqulay ob-havo sharoitida o'tgan o'yinda Ravshan Haydarov shogirdlari o'zlarining bor mahoratlarini namoyish etib, yakunda raqiblari ustidan 2:1 hisobida ustun keldi va Osiyo chempioni degan sharafli

g'urur-iftixorga to'ladi. O'zbek futbolini kelajakda katta g'alabalar kutayotganini ich-ichingizdan his qilasiz.

Ha, O'zbekiston olimpiya terma jamoasining qit'a chempionatida g'oliblikni qo'lga kiritishi yurtdoshlarimizga olam-olam quvonch baxsh etdi. Yosh futbolchilarimiz o'yindan o'yinga o'z mahoratlarini toblab, barcha raqibla-

nomga sazovor bo'ldi.

O'zbek o'g'lonlariga O'zbekiston Respublikasi Prezidenti sovg'asi – «Malibu» avtomobili tantanali tarzda topshirildi. Ushbu yuksak e'tibor barcha yosh toifasidagi futbolchilarimizni yuksak marralar, ulkan g'alabalar sari undashiga ishonamiz.

Sa'dullo TURSINOV

Ma'naviy sog'lom bo'lish uchun jismonan bardam bo'lish ham lozim.

L. N. TOLSTOY

BESHARIQLIK SHAXMATCHI

Farg'ona viloyati, Beshariq tumanidagi 27-umumta'lim maktabida iqtidorli o'quvchilar juda ko'p. Kuzatib borayotgan bo'lsangiz, bu o'quvchilarning ijod namunalari gazetamiz sahifalarida ham chop etib boryapmiz. Bugun biz ushbu ta'lim muassasasining yana bir yosh iste'dodi bilan sizlarni tanishtirmoqchimiz.

Qilichbek Naziraliyev 4-«V» sinfida o'qiydi. U shaxmat o'ynashni yaxshi ko'radi. Sportga havasni buvijonisi Munavvar Jo'raboyeva uyg'otgan. Dastlab u

shaxmatni qiziqish sifatida o'ynagan bo'lsa, hozirda sport to'garagida astoydil shug'ullanmoqda. U maktab va tumanlararo o'tkazib kelinadigan musobaqalarda faxrii o'rnlarni qo'lga kiritib kelmoqda. Jumladan, 2017-yilning dekabr oyida o'quvchi-yoshlar o'rtasida o'tkazilgan viloyat birinchiligida 1-o'rinni egalladi.

– Shaxmat-shaxka o'ynash jon-u dilim, – deydi Qilichbek. – Ustozlarim Sirojiddin G'oyibnazarov hamda Mashrabjon Ahmedovlardan turli usullarni qunt bilan o'rganyapman. Shaxmat xotirani mustahkamlaydi, g'olib bo'lishga undaydi. Darsdan so'ng, foydali mashg'ulot bilan shug'ullanish kishiga zavq bag'ishlaydi. Buvijonim ham biz nabiralarga «Bekor yurmang, doim vaqtning qadriga yetinglar», deya uqtiradilar.

Izlanuvchan, qat'iyatli, maqsad sari dadil qadam tashlayotgan Qilichbekning yutuqlari o'zini ham, tengdoshlarini ham yangi marralar sari chorlashi, shubhasiz.

Nodira NAZAROVA

QORAQALPOQ DORBOZLARI

Qoraqalpog'iston Respublikasi, Beruniy tumanidagi 54-umumta'lim maktabining 9-sinf o'quvchilari Hasan va Husan To'liyevlarni nafaqat maktabdoshlari, balki butun mamlakatda yaxshi tanishadi. Ular qoraqalpog'istonlik dorbozlar orasida eng yoshi kichigi bo'lib, «Sport» telekanali orqali beriladigan «Rekord.uz» shousining g'oliblaridir.

– Hasan-Husanlarning iste'dodi bilan biz ustozlar faxrlanamiz, – deydi ilm maskanining ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari Shirin Sultonova. – Ta'lim muassasamizda ular singari iste'dodli o'quvchilar juda ko'p.

o'quvchi qatnaydi.

Bilim dargohida maktab, oila, mahalla hamkorligida ko'pgina tadbirlar o'tkazilmoqda. Profilaktika noziri bilan har hafta diniy ekstremizm, jinoyatchilik va odam savdosiga qarshi kurash mavzusida suhbatlar, «Davomat», «Tungi reytd» singari tadbirlar tashkillashtirilmoqda.

Bu kabi ezgu ishlarga maktabdagi fidoyi o'qituvchilar bosh. Shuningdek, Fotima Jobiyeva, Qurol Qurbonov, Baxtiyor Tojmuradov, Ayman Adilova, Sveta Sobirova, Bozorgul Kenjaboyeva kabi ustozlar o'qitishning innovatsion usulidan keng foydalanishadi.

Aziz o'quvchilar, maqolani o'qib, qoraqalpog' yoshlari erishayotgan muvaffaqiyatlarga havaslangiz ortgan bo'lsa kerak. Unda siz ham qo'lingizga qog'oz-qalam olib, o'quv maskaningiz haqida bizga yozib yuboring.

Ozoda TURSUNBOYEVA

OLTIN MEDALLI SHAHBOZBEK

Marg'ilon shahridagi 2-bolalar va o'smirlar sport maktabida sportning 14 turi bo'yicha to'garaklar tashkil etilgan. Bu maskandagi qo'l jangi to'garagi a'zosi Shahbozбек Xayrullaxo'jayev o'zining tirishqoqligi, faolligi bilan tengdoshlariga o'rnak bo'lmoqda. O'tgan yili u Ruminiyaning Konstanse shahrida o'tkazilgan o'smirlar o'rtasidagi jahon chempionatida 46 kilogramm vaznda g'oliblikni qo'lga kiritdi. Qahramonimiz jahon chempioni degan yuksak sharafga sazovor bo'lib, yurtimizga oltin medal bilan qaytdi.

– 2007-yildan qo'l jangi to'garagiga qatnayotgan Shahbozбек uchun mazkur xalqaro bellashuv o'z mahoratini namoyish etish uchun katta imkoniyat bo'ldi, – deydi maktab direktori, qo'l jangi bo'yicha viloyat terma jamoasi bosh murabbiyi Kamoliddin Akbarov.

Muhammadjon MAHMUDOV, Marg'ilon shahri

Maktabda 17 ta fan, 4 ta sport to'garaklari o'quvchilar bilan gavjum. Sportning shaxmat-shaxka, voleybol, futbol, tennis to'garaklariga 105 nafar

RANGLARDAN RANG OLADI OLAM

Azaldan inson o'z iqtidorini namoyish qilish uchun talpinib yashagan. Kimdir qo'llariga qog'oz-qalam olib she'r-u hikoyalar bitsa, yana biron rangli bo'yoqlar orqali olamni tasvirlashga urinadi. Chizganlarini, bitganlarini tengdoshlariga, o'rtoqlariga ilinadi. Bugun sizlarga ana shunday yosh iqtidor sohiblarining ijod namunalari havola qilmoqdamiz. Balki siz ham ular singari o'z iste'dodingizni namoyish qilmoqchidirsiz? Unda, marhamat, gazetangiz bunda sizga yaqindan yordam beradi.

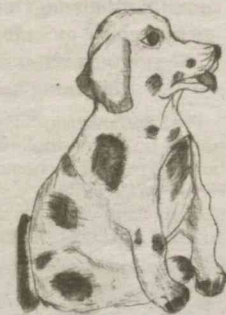
«Manzara»

Mohichehraxon
IBROHIMJONOVA,
Farg'ona viloyati,
Qo'qon shahridagi
18-umumta'lim
maktabining 8-«V» sinf
o'quvchisi

«Qish zavqi»

Barchinoy O'RINOVA,
poytaxtimizning
Shayxontohur tumanidagi
254-umumta'lim maktabining
7-«D» sinf o'quvchisi

«Kuchukcha»

Fazililloh UMARALIYEV,
Andijon viloyati, Shahrixon
tumanidagi 33-umumta'lim
maktabining 6-sinf o'quvchisi

«Mehnatsevar qiz»

Mushtariybonu RAHMONOVA,
poytaxtimizning Shayxontohur
tumanidagi 299-umumta'lim
maktabining 4-«G» sinf
o'quvchisi

BO'SH O'TIRMAI, BOSH QOTIR!

O		O		O		O		O	
	Tinish belgi		Ot «poy-abzali»		Qish transporti		Xonadon		It zoti
O			**		**				O
	Alangga, otash		Suv yo'li		Pilla-poya		Bahor guli		Hur, erkin
O		**				**			O
	Optik asbob		Orzu, istak		Sharh, tushuntirish		To'qish ashyosi		Ser-soya daraxt
O			**		**				O
	Poytaxti-Lima		Ozuqa ekini		Munozara		Mebel		Torli soz
O		O		O		O		O	

Tuzuvchi: Foziljon ORIPOV

«Ona tabiat jilosi»

Diyorbek NE'MATOV,
Navoiy viloyati, Zarafshon shahridagi
13-DIUMning 7-«D» sinf o'quvchisi

